

Martina Stanjurová

Město Kodaň jako topos v současné dánské literatuře

(bakalářská práce na FF UK – Ústav germánských studií 2016)

Autorka se v práci zabývá Kodaní jako toposem ve vybraných textech dvou současných dánských spisovatelů, Jana Sonnergaard a Katrine Marie Guldagerové. Název práce je tedy trochu zavádějící, vytváří dojem, že půjde přece jen o širší spektrum vybraných textů od více autorů, nicméně srovnání dvou zmíněných spisovatelů má své opodstatnění a relevance tohoto srovnání je také zdůvodněna v textu práce.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí, teoretické a praktické. Část teoretickou představují kapitoly 3 a 4, v nichž autorka prezentuje vybrané metodologické přístupy k otázkám literárního prostoru a ztvárnění prostoru města. V praktické části, tedy v kapitole 5, pak autorka rozebírá zobrazení Kodaně v konkrétních dílech zmíněných dvou spisovatelů.

Práce má bohužel několik závažných nedostatků. Jedním z nich je malá provázanost části teoretické s částí praktickou. Kritériem dobré práce se sekundární literaturou je mimo jiné míra, do jaké má smysl uvádět informace o určitých teoriích či jejich částech ve vztahu k materiálu, na který pak chceme dané poznatky aplikovat. V tomto ohledu obsahuje první část práce některé pasáže, které jsou pro druhou část buď jen málo podstatné, nebo i zcela irelevantní, autorka se ke zmíněným pojmům už nevrátí. Naopak ty teoretické poznatky, které by byly pro práci důležité, jsou někdy pojednány nedostatečně. Týká se to například pojmu *topos* – podle názvu práce čtenář předpokládá, že půjde o jeden z ústředních pojmů a bude tudíž dobře definován, ale žádnou uspokojivou definici v textu nelze najít. Na straně s. 17 je tento termín uveden jakoby mimoděk v souvislosti s pojmem *syžet* (který naopak v práci hraje minimální roli), ale tento pokus o definici pomocí jednoho či dvou citátů je spíše zmatečný, než aby něco osvětlil. Podobě je tomu na str. 18 a 19, kde je *topos* zmíněn v teoretickém kontextu ještě jednou, tentokrát mimo jiné v souvislosti se značně problematickým tvrzením, že „[v]e 20. století dochází k odklonění od termínu *motiv*, začíná se používat termín *topos*.“ (s. 18-19)

Právě zmíněné souvisí s dalším obecným nedostatkem práce. První část vesměs představuje pouhou kompilaci sekundární literatury k dané problematice, aniž by se autorka pokusila o nějaké vlastní uchopení uvedených otázek. Jinými slovy, kompilace je poměrně nekritická a v druhé části práce se pak autorka jen snaží zasadit vybrané jevy do předem daných kategorií, aniž by některé z nich problematizovala.

Z pojmů, které nejsou vysvětleny dostatečně, bych ještě zmínil „jangové“ a „jinové město“ (s. 21 ff.). Nestací pouze říci, jak tyto termíny používá Hodrová, je třeba se alespoň v několika větách zmínit o pojmech „jin“ a „jang“ obecně, protože jde o známé pojmy s dlouhou filozofickou a kulturní historií.

Některé oddíly práce jsou uspořádány smysluplně a formulovány srozumitelně, jiné jsou však relativně chaotické, a to v teoretické i praktické části. Zmatečně prezentované jsou například pojmy „městský text“ a „text města“ (s. 20ff.), tedy termíny, které se jeví jako klíčové. V případě praktické části práce lze argumentovat, že jisté neuspořádanosti se do určité míry nelze úplně vyhnout, vyplývá to z nutnosti srovnávání mnoha jednotlivostí ve větším množství povídek, i tak si však myslím, že je možné daný materiál uchopit o něco pevněji.

Výsledný dojem z textu také kazí občasně překlapy a gramatické, stylové i interpunkční chyby (např. „částích“, s. 16, „četné změny perspektiv“, s. 26, „na spíše periferii“, s. 27, „také rovněž“, s. 32, apod.). Většina těchto prohřešků však patrně vznikla pouze nedostatečným pročtením již napsaného, jinak se zdá, že s českým jazykem autorka nemá žádné výrazné potíže. Problém je spíše v tom, že se někdy vyjadřuje značně nepřesně. Viz například mnou kurzivovaný výraz v následující větě: „Autoři s realistickými tendencemi (...) nechávají čtenáře svobodně si představit popisovanou situaci *na základě kontextu díla*.“ (s. 10) Jako další příklad zkratkovitě, a proto vágní formulace lze uvést větu „Pro realismus je typická snaha o autentické a komplexní ztvárnění skutečnosti (...), na rozdíl od Guldager jde tedy Sonnergaard přímo k jádru věci.“ (s. 12)

Závěrem bych ještě chtěl podotknout, že je škoda, že autorka nepoužila jako sekundární literaturu jeden lehce dostupný a velice relevantní titul: Joanna Derdowska: *Kmitavá mozaika – městský prostor a literární dílo* (Příbram: Pistorius & Olšanská, 2011).

Práci doporučuji k obhajobě, ale kvůli nedostatkům uvedeným výše navrhuji známku dobře.

4. 9. 2016

Prof. Mgr. Martin Humpál, Ph.D.